

हरेक वर्ष दोहोरिन्छ, कैलालीमा बाढी र डुबानको समस्या

शेरबहादुर एर/धनगढी

हरेक वर्षायाममा कैलालीको पूर्वी तथा दक्षिणी क्षेत्र बाढीको चपेटामा पर्ने गर्छन् । कर्णाली, मोहना, कान्दा, काँडा, पथरैया कर्णाली लगायत ठूला र अन्य साना नदीमा वर्षायाममा आउने बाढीका कारण कैलालीको टीकापुर, लम्कीचुहा र भजनी नगरपालिका तथा जोशीपुर, जानकी र बर्दगोरिया गाउँपालिकाका विभिन्न वडा, वस्तीहरू बाढी तथा डुबानको चपेटामा पर्ने गरेका छन् ।

विज्ञहरूका अनुसार नदीको सतह बढ्नु नै यी क्षेत्र बाढी तथा डुबान पर्नुका प्रमुख कारण हुन् । त्यस्तै, भारतले नेपालको सिमाना नजिक एकलौटी ढंगले निर्माण गरेको बाँधका कारण पनि डुबानको समस्या हरेक वर्ष बृद्धि भइरहेको छ । पछिल्लो पटक कैलालीमा निर्माणाधीन हुलाकी सडक पनि डुबानको अर्को कारण बनेको छ ।

२०७४ सालमा आएको बाढीबाट कैलालीको टीकापुर र भजनी नगरपालिका तथा जानकी गाउँपालिकाका विभिन्न वडा र वस्ती निकै प्रभावित भएका थिए ।

भजनी नगरपालिका प्रमुख शेरबहादुर चौधरीका अनुसार भजनी नगरपालिकाको वडा नम्बर १, २, ३, ५, ६, ७ र ८ वडामा वर्षेनि वाढी तथा डुबानबाट प्रभावित हुने गरेको छ ।

नगर प्रमुख चौधरीले बाढी आउनुको मुख्य कारण नदीको सतह बढ्नु भए पनि भारतले सिमाना नजिक बनाएका बाँधले कैलालीको पूर्वी क्षेत्र बढी डुबान हुने गरेको बताए । 'भारतले एकलौटी रूपमा निर्माण गरेका बाँधका कारण नदीको बहाव थुनिएर हाम्रो जमिन डुबानमा पर्ने गरेको छ' उनले भने ।

उनले कैलालीमा निर्माणाधीन ६२ किलोमिटर लामो हुलाकी सडकका कारण पनि भजनी नगरपालिकाको वडा नम्बर ३, ५ र ८ बढी प्रभावित हुने गरेको बताए । 'हुलाकी सडकले डुबानको जस्तो काम गरेको छ' नगर प्रमुख चौधरीले भने- यसले गर्दा बस्तीमा पानी पस्ने र हजारौं घर डुबान पर्ने गरेका छन् ।

नेपाल सरकारको राष्ट्रिय आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्रको मनसुन पूर्वतयारी तथा कार्ययोजनामा कैलालीका धनगढी, कैलारी, भजनी, टीकापुरका केही वडा र कञ्चनपुरको बेल्लोडी, महाकाली, पुनर्वास, शुक्लाफाँटा लगायतका स्थानीय तहमा हुलाकी सडकका कारण डुबान तथा बाढी आउने गरेको उल्लेख छ । सो प्रतिवेदनमा भनिएको छ- कैलाली र (बाँकी ३ पेजमा)

बाढी, डुबान नियन्त्रण गर्न संघीय सरकारले पहल गर्नुपर्छ- स्थानीय जनप्रतिनिधि

कैलालीको पूर्वी तथा दक्षिणी क्षेत्र हरेक वर्ष बाढी तथा डुबानको चपेटामा पर्दै आए पनि रोकथामका लागि ठोस योजना अर्भै अघि बढ्न सकेका छैनन् । भारतले निर्माण गरेका बाँधका कारण नेपाली भूमिमा डुबानको समस्या भन्नु बढेको छ । तर, सरकारले न त बाढी तथा डुबानको समस्याका लागि ठोस कार्य नै गरेको छ, न भारतले वर्षायाममा भारतले बाँधको ढोका बन्द गर्ने कार्य रोक्नेतर्फ ठोस प्रवृत्तिलाई रोक्न पहल नै गरेको छ ।

भजनी नगरपालिका प्रमुख शेरबहादुर चौधरीले हरेक वर्ष हुने डुबानको समस्या कम गर्न संघिय सरकारले मोहना र कान्दा नदीमा 'चेक ड्याम' निर्माण गर्न आवश्यक रहेको बताए । उनले भने- नगरपालिकाको बजेटले तटबन्ध र चेकड्याम निर्माण गर्न सक्ने अवस्था छैन । संघिय सरकारले

यसमा लगानी गर्न आवश्यक छ । 'अहिले कतिपय स्थानमा नगरपालिकाबाट पनि ससाना तटबन्ध बनाइएको छ । त्यसले केही हदसम्म कटान रोक्ने पनि बाढी तथा डुबान भने नियन्त्रण हुन सकेको छैन' उनले भने ।

टीकापुर नगरपालिका प्रमुख तपेन्द्रबहादुर रावलले तटबन्धले पनि बाढी तथा डुबान नरोकिएको बताए । उनले भने- स्थानीय तहसंग बाढी तथा डुबान रोक्न ठूलो संरचना बनाउन बजेट छैन । संघिय सरकार गम्भीर हुनुपर्छ ।

कैलालीका यी क्षेत्रमा कतिपय विकास निर्माण योजनाहरूका कारण पनि बाढी तथा डुबानको जोखिम निम्त्याउने गरेका छन् । भजनी नगरपालिकाका नगर प्रमुख चौधरीले नाला व्यवस्थापन, सरसफाई र नगरले निर्माण गर्ने भौतिक संरचना पनि विपदमैत्री हुनुपर्ने बताए ।

उनले भने- कतिपय भौतिक संरचना निर्माण गर्दा हामीले पनि वातावरणीय पक्षलाई ध्यान दिएनौं, त्यसैले अहिले जोखिम थप बढ्यो । त्यसैले अब भौतिक संरचना निर्माण गर्दा यस्ता कुरामा ध्यान दिनुपर्ने छ ।

उनले सडक अतिक्रमण, नालाखोला अतिक्रमण लगायतका काम तुरुन्तै बन्द गरिनुपर्ने बताए ।

टीकापुर नगरपालिका प्रमुख रावलले पनि खोलानाला अतिक्रमण गरी भौतिक संरचना निर्माण गर्ने, खोलानालाको छेउमा घर लगायतका संरचना निर्माण गर्ने लगायतले गर्दा थप जोखिम निम्त्याएको बताए ।

जानकी गाउँपालिकाका अध्यक्ष प्रदिप कुमारले भने- खोलानाला व्यवस्थापन, सरसफाईमा पनि आवश्यक रहेको छ ।

कोभिड १९ संक्रमितको जिल्लागत अवस्था:

अछाम	बैतडी	बझाङ	बाजुरा	डडेल्धुरा	दार्चुला	डोटी	कैलाली	कञ्चनपुर	जम्मा
६६७	३०९	१७४	४४९	३०१	२२	७१५	११०६	५२३	४,२६६

बाढीको प्रकोप

पुरै वस्ती विस्थापित

दिलबहादुर चौधरी/भजनी

कैलालीको भजनी नगरपालिका वडा नम्बर ८ को एक वस्ती बाढीका कारण विस्थापित भएको छ । कान्दा, काँडा र पथरैया नदीमा आएको बाढी बस्तीमा पस्दा वडा नम्बर ८ मा एक हजार एक सय ५० घरपरिवार विस्थापित भएका छन् ।

बाढीपीडितहरूलाई हुलाकी सडकको किनारामा पाल टाँगेर राखिएको छ । सोनाफाटाका सुकै डगौराथारुले बाढीका कारण घर फर्किने अवस्था नभएकोले बुधवार बिहानदेखि हुलाकी सडकमा नै बास भएको बताए ।

उनी जस्तै विस्थापित भएका अधिकांस बाढी पीडितहरू हुलाकी सडकमा आश्रयस्थल बनाएर बसिरहेका छन् । केही परिवार कृष्णध्वज चन्द्र माध्यमिक विद्यालयमा आश्रय लिइरहेका छन् । हुलाकी सडकमा अहिले करिब पाँच सय परिवार आश्रय लिइरहेको बताइएको छ । हुलाकी सडकको कृष्णानगरदेखि सोनाफाँटासम्मको उच्च स्थानमा बाढी पीडितहरूलाई राखिएको स्थानीय खेम पाण्डेले बताए ।

मंगलबार रातिदेखि परेको अचिरल वर्षाका कारण वडा नम्बर ८ का प्रायः घरमा दुईतीन फिट पानी भरिएको छ । अन्नपात पानीमा बगेको छ । हुलाकी सडकमा पालमुनि आश्रय लिइरहेका बाढीपीडितहरूले खाना, खानेपानी, सोचालय आदिको निकै समस्या भएको बताए ।

वडा नम्बर ८ का वडाध्यक्ष पंकज चौधरीले बाढी पीडितहरूका लागि भजनी नगरपालिकाले राहत सामग्री वितरण गरिरहेको बताए । उनले पहिलो चरणमा बुधवार साँझ हुलाकी सडकमा बसिरहेकालाई चाउचाउ, भुजा र पानी वितरण गरेको बताए । उनले बिहबार कृष्णध्वज माविमा बसिरहेकाहरूका लागि खाद्यान्न सामग्री वितरण गरेको बताए । उनले बाढी तथा डुबान पीडितहरूको तथ्यांक कलन गर्ने कार्य भइरहेको बताए ।

भजनी नगरपालिकाको वडा नम्बर २, ३, ५ र ७ मा गरि दुई हजार दुई सय ६५ घर डुबानमा परेको नगरपालिकाले जनाएको छ ।

धनगढीका स्थानीय आन्दोलित

धनगढी उपमहानगरपालिका वडा नम्बर २ र ३ का स्थानीयहरू आन्दोलित भएका छन् । लगातारको वर्षाका कारण घरभित्रै पानी पसेपछि उनीहरू आन्दोलित भएका हुन् ।

धनगढी उपमहानगरपालिका वडा नम्बर २ र ३ मा डुबानको समस्या सबैभन्दा बढि भएपछि स्थानीय (बाँकी ३ पेजमा)

भारतको बाँधका कारण सुदूरपश्चिममा बाढी र पहिरो

भारतले एकलौटी रूपले निर्माण गरेको बाँधका कारण सुदूरपश्चिम प्रदेशमा बाढी, पहिरो र डुबानको जोखिम रहेको छ ।

२०४० सालमा नेपाल-भारत सीमाबाट १० किलोमिटर दक्षिण कैलालीको कोठियाघाट नजिक भारतले घाँघरा नदीमा गिरिजापुरी बाँध एकतर्फी रूपमा निर्माण गरेको थियो ।

भारतले वर्षायाममा गिरिजापुरी बाँधको ढोका थुन्ने गरेका कारण नेपालबाट भारत प्रवेश गर्ने कर्णाली, गेहवा, मोहना कनरी, कान्दा, खुटिया, पथरैया,

काँडालगायत नदीहरूको पानीको बहावमा अवरोध सिर्जना हुने गरेको छ ।

गिरिजापुरी बाँध कै कारण कैलालीको दक्षिण पूर्वमा अवस्थित धनगढी उपमहानगरपालिका वडा नम्बर १५, १८ र १९, कैलारी गाउँपालिका, भजनी नगरपालिका र टीकापुर नगरपालिका वर्षेनि डुबानमा पर्दै आएका छन् ।

२०६५ सालको वर्षायाममा भारतले गिरिजापुरी बाँधको ढोका नखोल्दा कैलालीमा १२ जनाको मृत्यु भएको थियो । भने १२ हजार सात सय ७९ घर डुबानमा परेका थिए ।

त्यस्तै, सन् १९२० मा चन्द्रसम्शेरका पालामा नेपाल र ब्रिटिस इन्डियाबीच सम्झौता भई महाकाली नदीमा शारदा बाँध निर्माण सुरु गरिएको थियो । शारदा बाँधको तलतिर भारतीय सिमा सुरक्षा बल (एसएसबी) क्याम्पबाट आधा किलोमिटरमा भारतले आंशिक बाँध बनाई नेपालको भुजेल साइडमा छोड्दा नेपालतर्फ नदीको प्रवाह फर्केर २०७० सालमा कञ्चनपुरको भीमदत्त नगरपालिकामा ठूलो धनजनको क्षति भएको थियो ।

त्यस्तै, शारदा ब्यारेजका कारण वर्षेनि महाकाली नदी (बाँकी ३ पेजमा)

हरेक वर्ष जलमग्न धनगढी

सुदूरपश्चिम प्रदेशको एकमात्र उपमहानगरपालिका धनगढी केही वर्षदेखि हरेक वर्षामा जलमग्न हुने गरेको छ । धनगढी उपमहानगरपालिकाको मुख्य बजार, वडा नम्बर ३ को विशालनगर, वडा नम्बर ४ को उत्तरबेहडी, वडा नम्बर १ को शिवनगर, वडा नम्बर ५ को हसनपुर लगायतका स्थान सामान्य वर्षा हुदा पनि जलमग्न हुने गरेका छन् ।

धनगढी उपमहानगरपालिका प्रमुख नृपबहादुर वडले खोलानाला अतिक्रमण गरि भौतिक संरचना निर्माण गर्दा धनगढी जलमग्न हुने गरेको बताए । उनले भने- खोलानालाह अतिक्रमण हुँदा वर्षाको समयमा पानीले (बाँकी ३ पेजमा)

दुई कोठा भाडामा

धनगढी उपमहानगरपालिका वडा नं. ८ सेतोपुल नजिकै (क्याम्पस रोड) जाने बाटोमा पक्की घर भएको २ कोठा पक्की भएको र भाडामा लिन चाहने महानुभावले तुरुन्त सम्पर्क गर्नुहोला । साथै सबै सुविधा भएको र घर भाडा प्रति कोठा रु. १५०००- मात्र ।
सम्पर्क नम्बर
९८०४६०९३२२

तीन धाममा एकसाथ पुजा

•निमिन्द्र शाही/बाजुरा

सुदूरपश्चिम प्रदेशको बाजुरामा रहेका बडीमालिका, बुढीनन्दा र स्वामीकार्तिकमा एक साथ पुजा सुरु भएको छ । बडीमालिकामा चतुर्दशीमा मूलपुजा गर्न मेला लाग्ने गरेको छ । बाजुरा जिल्लाभित्र र बाहिरबाट आएका तीर्थयात्री तथा पर्यटकहरू, सरकारी कार्यालयको पुजा टोली र स्थानीय सहित भक्तजनहरू परम्परा अनुसार बिहीबार मेला भन्ने त्यस तर्फ लागेका छन् ।

बडीमालिका

बडीमालिकामा पुजा गर्न डोटीको सरकारी पुजा टोली त्यसतर्फ प्रस्थान गरेको छ । अछामको बैद्यनाथ धामबाट समेत त्यस क्षेत्रमा फलेको धानको बाला बडीमालिकामा चढाउने परम्परा अनुसृत यो टोली १५ दिन अघि प्रस्थान गरेको हो ।

बडीमालिकामा रहेका २२ पाटन, त्रिवेणी र खेतीवेती मुख्य आकर्षण हुन् । करिब १४ हजार फिट उचाईमा रहेको भूमिमा रहेका समथर हरिया फाँट, अनि त्यसमाथि फुलेका दर्जनौं प्रजातिका फूलहरूको सौन्दर्य हेर्दा बडीमालिका प्रकृतिको अनुपम उपहार भएको अनुभव हुने यहाँ पुगेका पर्यटक, दर्शनार्थीहरू बताउँछन् ।

औपचारिक पुजाआजा गर्नुपर्ने परम्परा अनुसार छिमेकी जिल्लाहरू अछाम, डोटी, जुम्ला र कालिकोटबाट सरकारी पुजा टोली सहितका तीर्थयात्रीहरू बडीमालिका प्रस्थान गरिसकेका छन् । बडीमालिका पुजाका डोटीको टोली प्रस्थान गरेको दिन त्यहाँका सरकारी कार्यालयमा बिदा दिने प्रचलन अहिले पनि कायमै छ ।

बाजुराको भूमिबाट बडीमालिका पुग्न तोकिएको स्थानमा बसेर तीन दिन लगाउँने पर्ने परम्परा रहेको छ । अह वर्षहरू भन्दा यस वर्ष भक्तजनको उपस्थिती कोरोना महामारीका कारण केही कम भएको बडिमालिकाका पुजारी भानुभक्त जोशीले बताए ।

बाजुराको त्रिवेणी नगरपालिकामा पर्ने बडीमालिकाको धार्मिक तथा पर्यटकीय महत्व विशिष्ट छ । मागेको बरदान पुरा हुन्छ भन्ने विश्वासले बडीमालिकाको धार्मिक महिमा बढाएको भक्तजनहरू बताउँछन् । स्कन्दपुराणमा उल्लेख भए अनुसार दक्ष प्रजापतिको यज्ञमा महादेवकी अर्धाङ्गिनी सत्यदेवी होमिएर प्राणत्याग गरेपछि महादेवले सत्यदेवीको मृत शरीरलाई

बोकेर पदयात्रा गर्दै जाने क्रममा मल्लागिरी पर्वतमा सत्यदेवीको बायाँ अङ्ग पतन भएको थियो ।

यसै स्थानमा मालिकादेवी उत्पन्न भएकाले बडीमालिका एक प्रमुख शक्ति पीठको रूपमा स्थापित भएको धार्मिक विश्वास छ । बडीमालिका तीर्थयात्रामा गएका गरेको डोटीका भरतदास श्रेष्ठले भने- बडीमालिकाको महिमा सुनेर पहिलो पटक त्यहाँ जान आएको हुँ ।

यस वर्ष बडीमालिका यात्रा गरेर फर्केका स्थानीय तुल्सीराम रोक्याले भने- बडीमालिका प्रकृतिको दुर्लभ उपहार हो । यहाँ पुगेपछि जीवनका सारा कष्ट हराएको अनुभूति हुन्छ ।

पुजाको अवसर पारेर विभिन्न क्षेत्रका पर्यटक तथा तीर्थयात्रीहरू बडीमालिका पुग्ने गर्दछन् ।

बाजुरा जिल्ला प्रशासन कार्यालयले

बडिमालिका मेलाका लागि सुरक्षा र स्वास्थ्यकर्मीको टोली खटाएको जनाएको छ ।

बुढीनन्दा

नेपालको तिलिचो हिमतालपछि दोस्रो उचाईमा रहेको तालका रूपमा रहेको छ, बाजुराको बुढीनन्दा ।

बुढीनन्दा देवी थापनको पटासँगै चट्टानै चट्टानको बीचमा ठूलो ताल छ । यस वरिपरि अरु नौ वटा ताल छन् । मुख्य तालको उचाई समुन्द्री सतहबाट चार हजार ५८१ मिटर रहेको छ ।

“मुख्य तालको वरिपरि परिक्रमा गर्न फण्डै डेढ घण्टा लाग्छ” स्थानीय रामबहादुर बोहराले भने ।

यो ताल पहाडहरूको बीचमा गोलो आकारमा रहेको छ । स्थानीय नवीन शाहीका अनुसार त्यस क्षेत्रमा फूलदह, चरीताल, कैलाश ताल, महादेव महारुद्र

ताल, राक्षसीताल, मष्टाताल, सुनन्दा ताल, बुढीनन्दा ताल लगायत नौ वटा ताल रहेका छन् ।

लौरी विनायक, खेतीवेती, बर मागे डाडो, गाई गोठ, धौलीगाड, धनभण्डार, छाप्रे पाटन लगायतका मनमोहक ठाउँ छन्, बुढीनन्दामा । बुढीनन्दा पुग्दा मन चञ्चल हुन्छ, घोडा भेडाका लस्कर र गाईभैसीका गोठ देखिन्छ ।

“बर माग्न बुढीनन्दा जानु, रंग हेर्न मालिका हो” भन्ने जनउखान छ ।

बुढीनन्दा ताल रहेको ठाउँ जाने बाटोमा ठूलोला भरना, विभिन्न प्रजातिका फूलहरूले सुन्दर बगैँचाको भूभक्तको दिन्छ । खप्तड राष्ट्रिय निकुञ्ज हुँदै रारा जाने पर्यटकका लागि बीच बाटोमा पर्ने भएकाले पनि बुढीनन्दाको विशेष महत्व छ । यो क्षेत्रमा मृगका बथान, यासांगुम्बा, कटुकी, हत्ताजरी, बाहजरी र जटामसी

लगायतका सयौं जडिबुटी भेटिन्छन् ।

अहिलेसम्म बुढीनन्दा जानका लागि छाप्रेपाटनबाट माथि खुट्टामा जुत्ताचप्पल लगाएर जाने परम्परा छैन । देवीको थापना गरेको पटामा भेटिने फटसिला दर्शनार्थीले पुजामा जान ढिला गरेमा बीच बाटोमा आउने गरेको स्थानिय खडक बोहराले बताए ।

बुढीनन्दा अवलोकनका लागि साउन-भदौ उपयुक्त महिना मानिन्छ । जनैपूर्णिमामा त्यहा भव्य मेला लाग्ने गर्दछ । साविकको कोल्टी गाविसमा पर्ने यो क्षेत्रमा पुग्न सदरमुकाम मार्तडीदेखि चारदिन पैदल हिड्नुपर्छ । बुढीनन्दा भगवतीका नामले त्यस क्षेत्रको नामाकरण भएको किम्वदन्ती छ ।

ताल तथा मन्दिर रहेको ठाउँमा पुग्न बाटोमा दुईदिन बास बास्नुपर्छ । दर्शनार्थीहरूले चट्टानमा रहेका गुफामा बास बस्नु पर्ने धार्मिक परम्परा छ ।

यस क्षेत्रमा कालो वस्त्र र छालाको प्रयोग गरिएका सामानको प्रयोग गर्न राम्रो मानिने ।

केही वर्षदेखि जिल्ला प्रहरी कार्यालय बाजुराले बुढीनन्दा यात्रामा सुरक्षाको व्यवस्था गर्दै आएको छ । यस वर्ष प्रहरीको एक टोली र स्वास्थ्यकर्मीको एक टोली पठाउने निर्णय भएको जिल्ला समन्वय समित बाजुराले जनाएको छ ।

स्वामीकार्तिक

बाजुरा जिल्लाको साविक जुकोट गाविसमा स्थित स्वामीकार्तिकमा साउने पूर्णिमा पर्वको चहलपहल सुरु भएको छ । जुम्ला, बाजुरा, कालीकोट, हुम्ला

र मुगु जिल्लाको मुख्य धार्मिक स्थलको रूपमा सो धाम परिचित छ ।

बाह्र महिना पुजा लाग्ने स्वामीकार्तिक धाममा जनैपूर्णिमाको अघिल्लो दिन चतुर्थीमा लाग्ने मुख्य मेलामा हो । यस वर्षको पुजाको तयारी भएको दुधन्नीका धामी रूपबहादुर शाहीले बताए ।

त्यस क्षेत्रमा सुनन्दा भगवतीको समेत मन्दीर रहेकोले बडीमालिका र बुढीनन्दा भगवतीको पुजा लाग्ने दिनमा नै त्यस क्षेत्रमा समेत मेला लाग्ने गर्दछ । भगवतीको दर्शन गरे मनले चिताएको वरदान प्राप्त हुने जनविश्वास छ ।

स्वामीकार्तिकको दर्शन र आरधनाले शत्रुहरू नास हुने र यस धामलाई मुद्धा मामिला छानबिनको न्यायीक निकाय समेत मान्ने गरिएको छ ।

सदरमुकाम मार्तडीदेखि तीन दिन पैदल यात्रापछि पुगिने स्वामीकार्तिक धाममा जनैपूर्णिमाको अघिल्लो दिन सुनन्दा भगवतीको चतुर्थीमा र पूर्णिमाको दिन स्वामीकार्तिकको मेला विशेष मानिन्छ ।

पर्वको सात दिनअघि जुम्लाको स्वामीकार्तिकबाट औपचारिक रूपमा हिडेको टोलीले वर्षेनी पूजाआजा गर्नुपर्ने परम्परा अनुसार पूजा टोलीसमेत स्वामीकार्तिक धाम खुन्कामा आउने गर्छन् । बाजुराको बडिमालिका नगरपालिका वडा नम्बर ९ रजातोलीबाट समेत पूजा टोली तीन दिनअघि प्रस्थान गर्दछ ।

जुम्लाका राजा सुर्ति शाहीको राज्यबाट भाईहरू छुट्टिएर जुकोट आएकाहरूले वाईमा दरबार र कोल्टीको दानी गौडामा अदालत संचालन गर्दाको

समयमा नैन्याल नामक देवतालाई पुजे गरेको र पछि स्वामीकार्तिक आउदा आफुलाई देउता मान्न आग्रह गरेपछि राजाको तर्फबाट हामीले मान्ने देवतालाई तेरो शक्ति देखा भन्दा स्वामीकार्तिकले नैन्याललाई भगाएको र हाल नैन्याल गुफा रहेको स्थानबाट भासिएर हाल कालीकोट जिल्ला धौलागोहको कर्णाली नदिको बीचमा मन्दीर रहेको जुकोटका नरजंग शाहीले बताए ।

धार्मिक श्रुतिका अनुसार सत्ययुगमा भगवान शिव र पार्वती पासो खेलेरहेको समयमा शिवले पासामा हारेर सबै सुम्पेपछि पार्वतीलाई छोडेर एकान्तवासमा गएका थिए । शिवलाई मनाउन पार्वतीले “मसंग भएको सबै सम्पत्ति तपाईंको त हो नि” भनेपछि महादेवले “त्यसोभए तिम्रो गंगा मलाई देउ प्यास लाग्यो” भन्दा पार्वतीले गंगा सुम्पेकी थिइन् रे । त्यसपछि शिवले गंगाको सेवन गरेपछि भूमि, अग्नी र गण्डेवीको शक्तियुक्त बालक जन्मिएका थिए । तिनै बालक नै स्वामीकार्तिका रूपमा रहेको पण्डित राजेन्द्र उपाध्यायले बताए ।

उनले भने- खडक र धनुषधारी स्वामीकार्तिकले देवताहरूलाई आचष्टुआचष्टु पारेको ताकाशुर राक्षसको बिनासपछि देवताहरूले उनलाई युद्धभूमिमा सैन्यप्रमुख मानेका थिए । शिवपुत्र कुमारको अर्को नामका स्वामीकार्तिकको रेखदेख सप्तऋषीका पत्नीहरूले गरेकोले कार्तिक धातु समेत नामले सम्बोधन गर्ने गरिन्छ ।

फोटोहर : निमिन्द्र शाही, बाजुरा

निर्मला बलात्कार तथा हत्या घटना

आठ प्रहरीले सफाई पाए

अनुमोदन समाचार/धनगढी

कञ्चनपुरकी १३ वर्षीया निर्मला पन्तको बलात्कारपछि हत्या भएको घटनाको प्रमाण नष्ट गरेको र हत्या आशंकाका पक्राउ परेका व्यक्तिलाई यातना दिएको आरोपमा मुद्दा खेपिरेका ८ प्रहरीले सफाई पाएका छन् । कञ्चनपुर जिल्ला अदालतले बिहीबार उनीहरूलाई सफाई दिएको हो ।

निर्मलाकी आमा दुर्गादेवी र दीलिपसिंह विष्टका दाजु खडकसिंह विष्टले प्रमाण नष्ट गरेको र दिलिपलाई यातना दिएको भन्दै एसपी दिल्लीराज विष्ट र डिएसपी अंगुर जिशी, डिएसपी ज्ञानबहादुर सेठी, इन्स्पेक्टर एकेन्द्र खड्का, इन्स्पेक्टर जगदीश भट्ट, सईहरू हरिसिंह धामी, रामसिंह धामी र प्रहरी जवान चाँदनीविष्ट जेहेरी दिएका थिए । उक्त मुद्दा जिल्ला अदालत कञ्चनपुरमा २०७५ फागुन २२ मा दर्ता भएको थियो ।

निलम्बनको हदम्याद अधिकतम ६ महिना मात्रै भएपनि निलम्बनमा परेका ६ प्रहरीहरू सोही मुद्दाका कारण अहिलेसम्म सेवामा फर्केका छैनन् । उक्त मुद्दामा अदालतले धरौटी माग गरेपछि निलम्बनमा परेका उनीहरू सेवामा फर्कन पाएका थिएनन् ।

अर्कोतर्फ प्रमाण नष्ट र यातनाको फौजदारी मुद्दामा कञ्चनपुरका पत्रकार खेम भण्डारीविष्टका देवानी 'मुद्दा लगाउ'मा राखिएकाले १५ महिना बितिसकन लागदासमेत फैसला हुन सकेको थिएन ।

विनोद भट्टले दायर गरेको खेम भण्डारीविष्ट प्रतिष्ठा र लेनदेन मुद्दा, दिल्लीराज विष्टको छोरा किरण विष्टले भण्डारीविष्ट दायर गरेको गालीबेइज्जती र चरित्र हत्या मुद्दा पनि मुद्दा लगाउमा नै राखिएको छ । यस्तै, भीमदत्त नगरपालिकाका मेयर सुरेन्द्र विष्टका भतिज आयुष विष्टले दायर गरेको गालीबेइज्जती

बाढीमा वेपत्ता

एकको शव फेला पयो

अनुमोदन समाचार/धनगढी

कैलालीको भजनी नगरपालिका बाढीमा बगेर वेपत्ता भएका तीन जनामध्ये एक जनाको शव फेला परेको छ ।

कैलाली जिल्ला प्रहरी कार्यालयका अनुसार अवरिल वर्षापछि वेपत्ता भएका भजनी नगरपालिका वडा नम्बर ८ जनकपुर गाउँका ११ वर्षीय इस्कल चौधरीको शव फेला परेको छ ।

त्यस्तै, बाढीमा वेपत्ता भएका वडा नम्बर ८ का ३३ वर्षीय चक्र बहादुर विक, काँडाढिक गाउँका ४० वर्षीय ईश्वर शाहको अवस्था अझै थाह हुन सकेको छैन ।

धनगढीका

आन्दोलित भएका हुन् ।

पानीको निकास नहुँदा वडा नम्बर ३ को पानी वडा नम्बर २ मा पसेको र कैयौँ घर पसल ढुबानमा परेको भन्दै स्थानीय आन्दोलित भएका हुन् ।

धनगढीमा उच्च वर्षा

यस वर्ष वर्षायाम शुरु भएदेखि धनगढीमा बिहबार उच्च वर्षा भएको छ । हावापानी फिल्ड कार्यालय अन्तरियाले धनगढीमा वर्षाको मौसम सक्रिय भएदेखिनै बिहबार उच्च वर्षा भएको जनाएको छ ।

कार्यालयका अनुसार बुधबार राती ८:४५ देखि बिहबार साँझ ५ बजेसम्म धनगढीमा दुई सय १२ दशमलब पाँच मिलिलिटर वर्षा भएको छ । बिहबार देशभरीमै सबैभन्दा बढी वर्षा धनगढीमा भएको जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, मौसम पूर्वानुमान महाशाखाले जनाएको छ ।

फिल्ड कार्यालयका प्रमुख सिंगल चौधरीले भने -'वर्षा सक्रिय भएदेखिकै धनगढीमा बिहबार उच्च वर्षा भएको छ । अझै मौसम सक्रिय भएकाले सर्तकता अपनाउन जरुरी छ ।' धनगढीमा यस अघि साउन ९ गते ८३ दशमलब चार मिलिलिटर, १३ गते ८९ दशमलब ९ मिलिलिटर वर्षा भएको थियो ।

र चरित्र हत्याको मुद्दा, बबिता बमले खेम भण्डारी, मानव अधिकार संगठनका तत्कालीन अध्यक्ष इन्द्रप्रसाद अर्याल र भक्ति फुलाराविष्ट दायर गरेको गालीबेइज्जती र चरित्र हत्याको मुद्दा लगाउमा राखिएको थियो ।

२०७७ आसार १७ गते दिपायल उच्च अदालत इजलास महेंद्रनगरमा जिल्ला अदालत कञ्चनपुरले लगाउमा राख्न गरेको आदेशविष्ट 'मुद्दा लगाउ' फुकाईपाउँ भन्दै निवेदन दर्ता भएको थियो । गत असार २५ गते उच्च अदालतले प्रमाण नष्ट र यातनासँग जोडिएका अन्य मुद्दाको लगाउ फुकाएका फैसला गरेको थियो । यसअघि पत्रकार भण्डारी, मानव अधिकारवादी अर्याल र फुलाराले साँदै आएको पेशी उच्चको उक्त निर्णयपछि

कैलारीमा काठेपुल बग्यो

अनुमोदन समाचार/धनगढी

कैलालीको कैलारी गाउँपालिका वडा नम्बर ७ बसन्तस्थित कटैनी नदीमा बनाइएको काठेपुल बाढीले बगाउदा आवतजावत ठप्प भएको छ ।

बुधबार आएको बाढीले आधा पुल भत्काएर बगाएको स्थानीयले बताए । पुल बगेपछि ओहोरदोहोर ठप्प भएको वडा नम्बर ७ वडा कार्यालयका सचिव गणेश चौधरीले जानकारी दिए । "बाढी आएपछि स्थानीयले बाधेर पुल जोगाउने प्रयास गरेका थिए, तर सफल भएनन्" उनले भने ।

कटैनी नदीमा बनाइएको पुलमार्फत सो वडास्थित रतनपुर, मोहनपुर, तिधरी, शिवपुर, नारायणपुर, बसन्तका गाउँका स्थानीय आउजाउ गर्दै आएका थिए । पुल भत्केपछि कटैनी नदी पारि रहेका गाउँका स्थानीयलाई वडा कार्यालयसम्म आउजाउ गर्न कठिनाई भएको छ ।

हरेक वर्ष दोहोरिन्छ,

कैलालीमा बाढी . . .

कञ्चनपुरको दक्षिण क्षेत्रमा भारतीय सिमा क्षेत्रका पानी भरिएर उल्लेख्य र अन्य नदिको बहाव अवरुद्ध भइ ढुबान हुने गरेको छ ।

कैलालीको टीकापुर नगरपालिका प्रमुख तपेन्द्रबहादुर रावलले पनि हुलाकी सडक र भारतीय बाँधका कारण कैलालीका पूर्वी क्षेत्र ढुबान पर्ने गरेको बताए । टीकापुर नगरपालिकामा कर्णाली, पथरैया र मोहना नदीका कारण वर्षेनी बाढी तथा ढुबान हुने गरेको छ ।

नगर प्रमुख रावलले भने- भारतले बढी वर्षा भएको समयमा बाँधका ढोका बन्द गरिदिन्छ । जसका कारण मोहना, पथरैया र कान्द्रामा नदीको सतह अत्यधिक बढ्ने गरेको छ ।

नगर प्रमुख रावलले हुलाकी सडकका कारण टीकापुर नगरपालिका वडा नम्बर ७ प्रभावित हुने गरेको बताए ।

टीकापुरमा आठ . . .

५ मा बाढीले बढी प्रभाव पारेको थियो । त्यहाँ गाउँपालिकाले ५०/५० फिट्टी चाउचाउ र पानी पठाएको थियो भने स्थानीयहरूले खाना लगायतको व्यवस्था गरेका थिए । उनले अहिले पानीको सतह घट्दै गएको बताए ।

हरेक वर्ष . . .

निकास पाउँदैन । त्यसले गर्दा जहातही ढुबान हुने गरेको छ । नगर प्रमुख वडले खोलानाला अतिक्रमण हटाउनमा स्थानीयको साथ र सहयोगका लागि आग्रह गरे ।

धनगढी उपमहानगरपालिकाले हरेक वर्षायाम अघि र वर्षाको समयमा नाला सरसफाई गर्ने गरेको भए पनि जलमग्न समस्या यथावत रहने गरेको छ । सोमबारदेखि परेको अवरिल वर्षाका कारण धनगढी उपमहानगरपालिकाका मुख्य बजार, शिवनगर, उत्तरबेहडी, मिलन चौक, त्रिवेणी चौक लगायतका बस्ती जलमग्न भएका छन् ।

खारेज भएको थियो ।

उच्चले लगाउ फुकाएपछि प्रहरीविष्टको उक्त मुद्दाको फैसला चाँडो गर्ने बाटो खुला भएको थियो ।

जिल्ला अदालतको यो फैसलापछि निलम्बनमा परेका प्रहरी अधिकारी सेवामा फर्कने बाटो खुला भएको छ । दिल्लीराज विष्ट र इन्स्पेक्टर जगदीश भट्टलाई भने भविष्यमा सरकारी सेवाका लागि अयोग्य नहुने गरी प्रहरी सेवाबाट हटाइएकाले उनीहरू सेवामा फर्कन सक्ने अवस्था छैन ।

२०७५ साउन १० गते साथीको घरमा गएको निर्मला भोलिपल्ट उखुबारीमा मृत अवस्थामा फेला परेकी थिइन् । दुई वर्ष बितिसकदासमेत उक्त बलात्कार र हत्याकाण्डका दोषी अझै कानूनी कठघरामा आइसकेका छैनन् ।

पुल भाँसियो

दुई दिन देखिको अवरिल वर्षाका कारण धनगढी उपमहानगरपालिका वडा नम्बर १३ जोडने पुल भाँसिएको छ । सो पुल लामो समयदेखि जिर्ण रहेको थियो । अवरिल वर्षाका कारण पुलको बीच भाग ढर्किएको छ ।

द साईनिङ धनगढी क्लबका अध्यक्ष गजेन्द्र बोहराले सो पुलमा हाल मालबाहक सवारी साधनलाई आवतजावतमा रोक लगाइएको बताए ।

घोडाघोडी जलमग्न

अवरिल वर्षाका कारण कैलालीको घोडाघोडी नगरपालिकाका विभिन्न स्थान ढुबानमा परेका छन् । वर्षापछि आएको बाढी कारण अधिकांश बस्ती जलमग्न भएका हुन् । सडक बनाउदा पानी निकासको लागी नालीको व्यवस्थापन नहुदा पानीको निकास बन्द भई केही बस्तिहरू ढुबानमा परेका हुन् ।

टीकापुर नगरपालिकामा योसँगै राष्ट्रिय गौरवको आयोजना रानी जमरा कुलरिया सिँचाई आयोजनाले पनि प्रभावित पारेको छ । नगर प्रमुख रावलले भने- रानी जमरा कुलरिया सिँचाई आयोजनाका कतिपय भौतिक संरचनाले पनि टीकापुरको मुख्य बजार प्रभावित पारेको छ ।

उनले निर्माणार्थिन छ लेन सडक लगायतका कतिपय सडक योजना अहिले निर्माण चरणमै रहेको र नाली निर्माण नहुँदा पनि टीकापुर जलमग्न हुनेगरेको बताए ।

जानकी गाउँपालिकाका अध्यक्ष प्रदिपकुमार चौधरीले चुरेबाट आउने खोला, खहरे खोलाका कारण बाढी तथा ढुबान हुने गरेको बताए । उनले जानकी गाउँपालिकाको वडा नम्बर १, २, ४, ५, ७ र ८ नम्बर वडा वर्षेनी बाढी तथा ढुबानको चपेटामा पर्ने गरेको बताए ।

भारतको बाँधका . . .

पारीका चाँदनीदोधारा, हलिजा, र भीमदत्त नगरपालिकाका केही वडा ढुबानमा पर्ने गरेका छन् ।

टनकपुर बाँध बनाउने बेला अस्थायी तटबन्ध निर्माण गरी महाकालीको पानी नेपालतिर छोड्दा कञ्चनपुरका विस्थापित भएका एक सय परिवार अहिले पनि विस्थापित नै छन् । त्यसले वर्षेनी भन्ने ठूलो क्षति गर्दै लगेको छ ।

महाकालीमा नहर भारतीय पक्षले सम्झौताअनुसार मर्मत नगर्दा खोला पुरिएर सबै पानी थुनिने र त्यसले गाउँ ढुबानमा पर्ने गरेका छन् ।

त्यस्तै, भारतले धौलीगंगा बाँधको ढोका खोलेका कारण २०७० साल असार १ गते दार्चुला जिल्लाको सदरमुकाम खलंगामा भीषण बाढी आएको थियो । बाढीका कारण खलंगामा दर्जनौँ घर बगेका थिए । भने अबैँ हपैया बराबरको धनमालको क्षति भएको थियो ।

नेपालको संविधानमा अपांगता भएका व्यक्तिको अधिकार

नेपालको संविधानमा अपांगता भएका व्यक्तिको हक अधिकार देहाय बमोजिम रहेको छ ।

- सामाजिक न्याय सुनिश्चित गर्ने राज्यको राजनीतिक उद्देश्य हुने ।
- आर्थिक समानता, समृद्धि र सामाजिक न्याय सुनिश्चित गर्न समानुपातिक समावेशी र सहभागितामूलक सिद्धान्तका आधारमा समतामूलक समाजको निर्माण गर्ने ।
- सामाजिक सुरक्षा र सामाजिक न्याय प्रदान गर्दा सबै लिंग, क्षेत्र र समुदायभित्रका आर्थिक रूपले विपन्नलाई प्राथमिकता प्रदान गर्ने राज्यको सामाजिक न्याय र समावेशीकरण सम्बन्धी नीति हुने ।
- सामान्य कानूनको प्रयोगमा शारीरिक अवस्था, अपांगता, स्वास्थ्य स्थिति, वा यस्तै अन्य कुनै आधारमा भेदभाव नगरिने ।
- सामाजिक वा सांस्कृतिक दृष्टिले पिछडिएका, अपांगता भएका व्यक्ति, लगायत नागरिकको संरक्षण, सशक्तीकरण वा विकासका लागि कानून बमोजिम विशेष व्यवस्था गर्ने ।
- अपांगता भएका र आर्थिक रूपले विपन्न नागरिकलाई कानूनबमोजिम निःशुल्क उच्च शिक्षा पाउने हक हुने ।
- दृष्टिविहीन नागरिकलाई ब्रेललिपि तथा बहिरा र स्वर वा बोलाइसम्बन्धी अपांगता भएका नागरिकलाई सांकेतिक भाषाको माध्यमबाट कानूनबमोजिम निःशुल्क शिक्षा पाउने हक हुने ।
- सामाजिक रूपले पछाडि परेका अपांगता भएका व्यक्तिसमेतलाई समावेशी सिद्धान्तका आधारमा राज्यको निकायमा सहभागी हुन पाउने सामाजिक न्यायको हक हुने ।
- अपांगताभएका नागरिकलाईविविधताको पहिचानसहित मर्यादा र आत्मसम्मानपूर्वक जीवनयापन गर्न पाउने र सार्वजनिक सेवा तथा सुविधामा समान पहुँचको हक हुने ।
- आर्थिकरूपले विपन्न, अशक्त र असहाय अवस्थामा रहेका, अपांगता भएका नागरिकलाई सामाजिक सुरक्षाको हक हुने ।
- राष्ट्रिय सभामा प्रत्येक प्रदेशबाट कम्तीमा एक जना अपांगता भएका व्यक्ति वा अल्पसंख्यक निर्वाचित हुने सुनिश्चित गरिएको ।
- अपांगता भएका व्यक्ति समेतको हक अधिकारको संरक्षण, सशक्तीकरण, विकास र समृद्धिको लागि संवैधानिक आयोगको रूपमा राष्ट्रिय समावेशी आयोगको व्यवस्था गरिएको ।
- नेपाली राजदूत र विशेष प्रतिनिधिसमावेशी सिद्धान्तको आधारमा नियुक्ति गरिने ।
- संवैधानिक अंग र निकायका पदमा समावेशी सिद्धान्तको आधारमा नियुक्ति गरिने ।

नेपाल सरकार

कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय

नेपाल सरकार सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय सूचना विभाग

रंगीन संसार

३ करोड बजेटमा 'छक्का पन्जा ४'

चलचित्र 'छक्का पन्जा ४' निर्माणका लागि ३ करोड भन्दा बढी बजेट लाग्ने निर्माता तथा लेखक दिपकराज गिरीले जानकारी दिएका छन् । निर्माता गिरीका अनुसार, यो चलचित्र छायांकनका लागि १ वर्ष लाग्नेछ ।

चलचित्रलाई विभिन्न समयमा छायांकन गर्नुपर्ने भएकाले पनि १ वर्ष लाग्ने भएको हो ।

फरक फरक परिवेशमा चलचित्र छायांकन गर्नुपर्ने भएकाले पनि १ वर्ष लाग्ने दिपकले बताए । दीपाश्री निरौलाले नै निर्देशन गर्ने यो चलचित्र यो वर्ष निर्माण नहुने भएको छ ।

यो अघि दिपकराज र उनको टिमले बाहिरी ब्यानरका चलचित्रमा काम गर्ने तयारी गरेको छ । यसपछि मात्र चलचित्र 'छक्का पन्जा ४'को छायांकन सुरु हुनेछ ।

निर्माता गिरी केही समयदेखि 'छक्का पन्जा ४'को लेखनमा नै व्यस्त छन् । ओभरसिज बजार समेत अस्तव्यस्त भएपछि दिपकले तत्काल महंगो लगानीमा निर्माण हुने 'छक्का पन्जा ४'लाई नबनाउने निर्णय गरेका हुन् ।

तपाईंको

आजको

दिन

मेघ : (चु, चै, चो, ला, लि, लु, ले, लो, अ) मनोरञ्जनका साथै धार्मिक कार्यमा रूचि बढ्नेछ । वैदेशिक क्षेत्रको काम अघी बढ्नेछ । मनमा हर्ष, उमङ्ग र उत्साह छाउला । वस्त्र लाभपनि हुनेछ ।

वृष : (इ, उ, ए, ओ, वा, वी, वै, वू, वो) शुभकार्यको चर्चा चल्नेछ । महिला वर्गबाट विशेष सहयोग मिल्नेछ । आर्थिक क्षेत्र मजबूत हुने देखिन्छ । न्यायिक कार्यमा सफलता मिल्नेछ ।

मिथुन : (का, कि, कु, घ, ड, डे, के, को, हा) धनार्जनका नयाँ स्रोतहरू पत्ता लाग्नेछन् । वैदेशिक क्षेत्रबाट सफलता मिल्नेछ । भौतिक साधन जुटाउने समय छ । आफ्नो क्षेत्रमा प्रभुत्व जमाउन सकिनेछ ।

कर्कट : (हि, हु, हे, हो, डा, डि, डु, डे, डो) समय प्रतिफल भई कुलतमा मन जानेछ । घर परिवारमा भै-भेमेलोको अवस्था आउला । लगनशीलताको कमिले गर्दा ठूलो उपलब्धि हातपार्न नसकिएला ।

सिंह : (मा, मि, मु, मे, मो, टा, टि, टु, टे) भाग्यले विभिन्न अवसर जुराउनेछ । आफ्नो क्षेत्रमा प्रभुत्व जमाउन सकिनेछ । पठनपाठन र प्राज्ञिक क्षेत्रबाट लाभ मिल्नेछ । मुद्दा मामिलामा सफलता मिल्नेछ ।

तुला : (र, रि, रु, रे, रो, ता, ति, तु, ते) आज धर्म,कर्म तथा समाजसेवामा मन लाग्नेछ । राज्यबाट मानसम्मान मिल्नेछ । छोटो दुरीको लाभदायक यात्रा हुनेछ । विवाह सुखपनि मिल्नेछ ।

वृश्चिक : (तो, ना, नि, नु, ने, नो, या, यी, यु) आजको दिन गरेका काममा हिलासुस्ती हुनेछ । बोलीको विपरीत अर्थ लाग्न सक्छ, संयम रहनु होला । दिनको उत्तरार्धमा अधिक धन खर्च हुनेछ ।

धनु : (यो, ये, या, भि, भु, फा, ड, भे) आज लाभ,हानी,आय,व्यय,सुख,दुख वगैरै मध्यम खालको दिन छ । धार्मिक र सांस्कृतिक सभासमारोहमा सरिक हुने अवसर मिल्नेछ ।

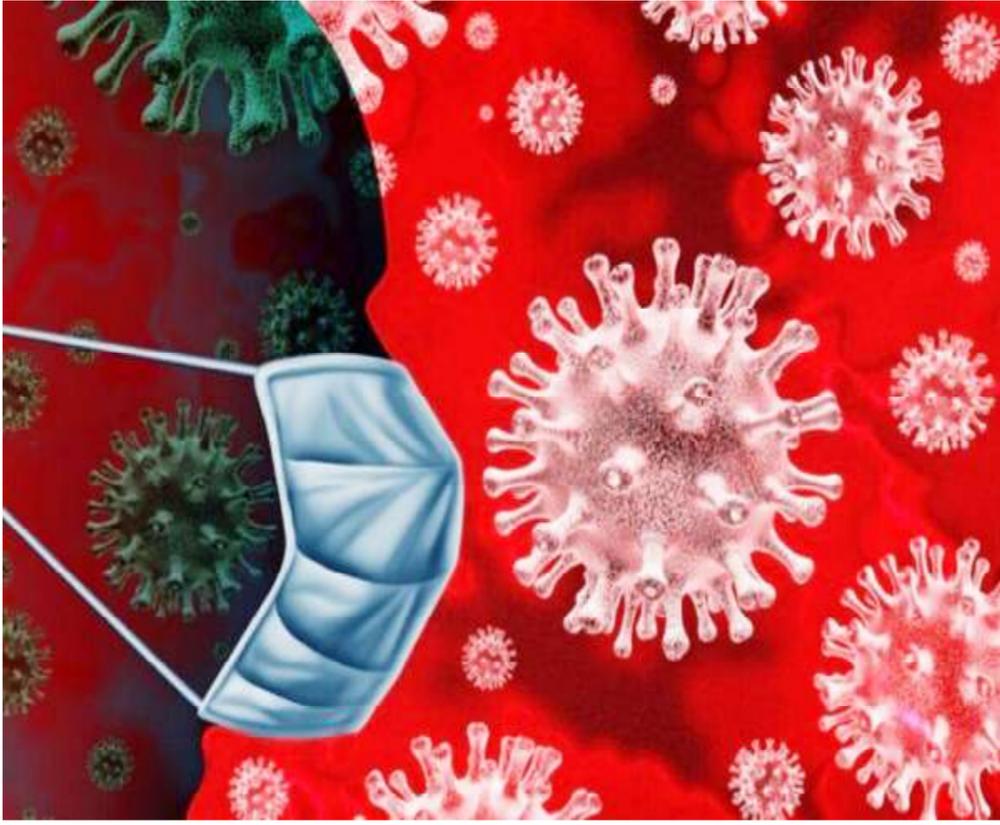
मकर : (भो, जा, जि, खि, खो, खे, गा, गि) अटिको र ताकेको कार्य पूरा हुनेछ । विश्वास जित्न सकिनेछ । आकस्मिक धन लाभ हुनेछ । राजनैतिक क्षेत्रमा सफलता मिल्नेछ ।

कुम्भ : (गु, गे, गो, सा, सि, सु, से, सो, व) अनुहारमा कान्ति र मनमा शान्ति छाउनेछ । अटिको र ताकेको कार्य पूरा हुनेछ । धार्मिक/सांस्कृतिक सभा-समारोहमा सरिक हुने अवसर मिल्नेछ ।

कन्या : (टो, प, पि, पु, ष, ष, ठ, पे, पो) एज मनमा हर्ष, उमङ्ग र उत्साह छाउला । प्रेम र मित्रताको बन्धन कसिने बेला छ । सुन्दर पहिर्नले व्यक्तित्वमा निखारती ल्याउनेछ ।

मीन : (बी, दु, थ, भ, ज, दे, वे, चा, चि) स्वास्थ्य तथा सौन्दर्यतामा धन खर्च हुनेछ । अरुको भलाइका लागि दौडधूप गर्नु पर्नेछ । घरायसी विवाद बढ्नेछ । चोटपटकपनि लाग्न सक्नेछ ।

सुदूरपश्चिममा कोरोना महामारी

अनुमोदन समाचार/धनगढी
सुदूरपश्चिम प्रदेशमा हालसम्म कोरोना संक्रमितमध्ये दुई हार नौ सय बढी निको भएर फर्किएका छन् । संघीय स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले बिहिवारसम्म सुदूरपश्चिम प्रदेशमा कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) एक हजार चार सय ३१ जना संक्रमित उपचारमा रहेको जनाएको छ ।

नियमित मिडिया ब्रिफिङको क्रममा मन्त्रालयका प्रवक्ता डाक्टर जागेश्वर गौतमले बिहिवारसम्म सुदूरपश्चिम प्रदेशमा कुल संक्रमित मध्ये दुई हजार नौ सय ७३ जना संक्रमित संक्रमण मुक्त भएर घर फर्केको बताए ।

सुदूरपश्चिम प्रदेशमा हालसम्म कोरोना महामारीका कारण नौ जनाको मृत्यु भइसकेको छ ।

पछिल्लो चौबिस घण्टामा गरिएको परीक्षण अनुसार सुदूरपश्चिम प्रदेशमा नौ जना नया कोरोना संक्रमित थपिएका छन् । सेती प्रादेशिक अस्पतालमा गरिएको परीक्षणमा सात जना र डडेल्धुरा जिल्ला अस्पतालमा गरिएको परीक्षणमा दुई जनामा कोरोना संक्रमण पुष्टी भएको हो ।

लैंगिक हिंसा हटाऔं, मानव बेचबिखन अन्त्य गरौं ।

धनगढी उप-नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

नगरबासीमा हार्दिक अपील

विश्वव्यापी महामारीको रूपमा फैलिएको कोरोना भाइरस (कोभिड १९) फैलिन नदिन उच्च सतर्कता अपनाउनु आवश्यक छ । यसको जोखिमसंग जुध्न चुस्त बन्दोबस्त गरिएन भने त्यसले ठूलो मानवीय क्षति निम्त्याउने खतरालाई बुझेर उपमहानगरको श्रोत साधनले भ्याएसम्म सतर्कता, चेकजाँचमा जुटेको व्यहोरा सादर निवेदन गर्दछौं ।

सतर्कता, कोभिड १९ को चेकजाँच र कार्यमा सबै क्षेत्रबाट सहयोग पुगिरहेको छ । अभ्येपिन उपमहानगरपालिका आआफ्नो ठाउँबाट सहकारी र समन्वयलाई निरन्तरता दिनहुन राजनितिकदल नगरबासी, स्थानीय प्रशासन र राष्ट्र सेवक सुरक्षाकर्मीहरू, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी धनगढी ब्यापारी लगायतका सामाजिक संघसंस्थाहरू संग समेत हार्दिक अपील गर्दछौं ।

सरकारले कोभिड १९ (कोरोना भाइरस) को संक्रमण फैलिन नदिन वैशाख १५ गते सम्मका लागि सिंगो देश लकडाउन गरेको छ । सरकारले निर्णयको पालना गर्न सम्पूर्ण नगरबासीमा अनुरोध गर्दछौं । अहिले खाद्यान्न र तरकारीका पसल बन्द रहेकाले अतिआवश्यक दैनिक उपभोग्य बस्तुको होम डेलिभरी गरि दिनहुन उद्योग वाणिज्य संघ कैलाली, किराना ब्यावसायी संघ कैलाली, दुग्ध ब्यावसायी, तरकारी ब्यावसायी लगायतका सबैमा आग्रह गर्दछौं ।

भारत र तेश्रो मुलुकहरूबाट फर्किएका आफ्नै परिवारको सदस्य भएपनि २१ दिन सम्म घरमा छुट्टै राख्न, स्नाल, लताकपडा लगायतका बस्तुहरूबाट सजिलै भाइरस सरेसके भएकाले एक अर्कोलाई प्रयोग गर्ने नदिन अनुरोध गर्दछौं । लकडाउनका कारण छक टार्ने समस्या भएका परिवारले सम्बन्धीत वडाका वडा अध्यक्ष, स्थानीय प्रशासन र नेपाल रेडक्रस योसोस्ट्रीका प्रतिनिधीहरू संग समन्वय गरेमा सम्बन्धीत ठाउँमा नै खाद्यान्न उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरिएको जानकारी गराउन चाहन्छौं । खाद्यान्न खरिद गर्ने सक्ने, जगेडा खाद्यान्न भएको परिवारलाई राहत नलिन र लिएको पाइएमा कडा काबिही गरिने ब्यहोरा अवगत गराउँछौं । साथै कोरोनाको जोखिमबाट बच्नका लागि मास्कको प्रयोग गर्ने, पटक पटक साबुन पानीले हात धुन, सरसफाईमा ध्यान दिन र ज्वरो आउने, थकाई लाग्ने, सुख्खा खोकी लागिर हेमा स्वास्थ्यकर्मीको परामर्श लिन सबैमा हार्दिक आह्वान गर्दछौं ।

सुशीला मिश्र भट्ट नगर उपप्रमुख
नृपबहादुर वड नगरप्रमुख

विशेष छुटका साथ
अब चौधरी फेशन टेलर्समा

हाम्रो यहाँ जुनसुकै किसिमका कोटपाइन्ट, सर्ट, आसकोट, दाउरा सुरुवाल, जुहारी कोट, टाई, टोपीहरू सिलाउनुका साथै स्कुल ड्रेस, क्याम्पस ड्रेस, निजामती कर्मचारीहरूको ड्रेस तथा थान कपडाहरू सुपथ मूल्यमा विक्री गर्नुका साथै सिलाई पनि गरिन्छ ।

रेडिमेन्ट कोटपाइन्ट तथा क्याम्पस ड्रेस कोटपाइन्ट मात्र छ. ३५००/- मा

प्रो. विष्णु चौधरी
(९८४८४७९३४७)

चौधरी फेशन टेलर्स
धनगढी उपमहानगरपालिका (जिप्रका पुन नजिक)

सामाजिक विकास मन्त्रालयद्वारा जनहितमा जारी सन्देश

कोभिड-१९ का मुख्य लक्षणहरू

ज्वरो
(१००.४ °F भन्दा माथि)

श्वास प्रश्वासमा अत्याधिक समस्या

रुचा र खोकी

नोवेल कोरोना भाइरस प्रभावित देशहरूबाट आउने मानिसहरूमा दुई हप्ताभित्र ह्याखोकी लागेमा, ज्वरो आएमा, घाँटी/टाउँको दुखेमा, श्वासप्रश्वासमा अत्याधिक समस्या भएमा तुरन्त नजिकको स्वास्थ्य संस्थामा सम्पर्क गर्ने ।

नोवेल कोरोना भाइरसबाट कसरी आफू र अरूलाई बचाउने?

नियमित रूपमा साबुन-पानीले हात धुने ।

फलू जस्तो लक्षण (Flu-like symptoms) देखिएमा चिकित्सकसँग परामर्श लिने ।

जंगली तथा घरपालुवा पशुपन्छी सँगको असुरक्षित सम्पर्कबाट टाढा रहने ।

खोक्दा र हाँखुनु गर्दा नाक र मुख छोप्ने ।

फलू जस्तो लक्षण देखाउने जो कोहीको सम्पर्कबाट टाढा रहने ।

पशुजन्य मासु तथा अन्डा राम्रोसंग पकाएर मात्र खाने ।

सामाजिक विकास मन्त्रालय
सुदूरपश्चिम प्रदेश
नीति, कानून, मापदण्ड, योजना तथा जनस्वास्थ्य महाशाखा

एडुपल नेपाल विशेष तयारी कक्षा

- ▶▶ नेपाल राष्ट्र बैंक, राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक, कृषि विकास बैंक, नेपाल बैंक लिमिटेड
- ▶▶ शाखा अधिकृत, ना.सु. खरिदार, महिला विकास
- ▶▶ प्रहरी निरीक्षक(इन्स्पेक्टर), प्र.सहायक निरीक्षक, (अ.स.ई.), प्रहरी जवान, नेपाली सेना
- ▶▶ अ.हे.व., अ.न.मी., H.A., STAFF NURSE
- ▶▶ SEE ब्रिजकोर्ष
- ▶▶ Korean Language Class

लोक सेवा तयारी कक्षा प्रशिक्षकहरूको नाम

डा. टोकराज पाण्डेय   **गोकर्णप्रसाद उपाध्याय**   **बद्रीप्रसाद कार्की**

सुभाष अर्याल   **विकास अधिकारी**

▶▶ नेपालकै प्रख्यात लेखकतथा विज्ञहरूबाट कक्षा सञ्चालन
▶▶ विगतका परीक्षाहरूमा उत्कृष्ट नतिजा दिलाउन सफल
▶▶ होस्टेलको व्यवस्था भएको

कक्षा सञ्चालन : विहान र बेलुका

EduPal Nepal
The Complete Education & Training Hub
Ratopool, Dhangadhi, Kailali,
Tel: 091-523368

2D 3D BOARD

Advertising & Flex Print

फ्ल्याक्स बोर्ड   **होडिङ्ग बोर्ड**
स्टिकर प्रिन्ट   **प्रमाण-पत्र**
लाईट बोर्ड   **टिबन ब्याज**

फोन नं. ०९१-५२०६४४ मो ९८४८५७९३४७ एल.एन.चोक(त्रिनगर कम्प्लेक्स), धनगढी